



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobce: **Ing. arch. M. S.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem a o návrhu žalobce na obnovu řízení, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 14. 8. 2013, č. j. 46 A 63/2013 - 39,

t a k t o :

- I. Žalobci **se neustanovuje** zástupce pro řízení o kasační stížnosti.
- II. Kasační stížnost **se zamítá**.
- III. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce se v žalobě ze dne 26. 6. 2013 doručené Krajskému soudu v Praze domáhal „*obnovy všech řízení, ve kterých (...) od roku 2007 figuroval jako žalobce*“. Současně požádal o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce.

[2] Krajský soud na toto podání původně zařazené jako nejasné pod sp. zn. 3 Na 123/2013 reagoval přípisem, kde žalobce upozornil na nutnost blíže konkretizovat své podání a na skutečnost, že žádná z předmětných věcí nebyla tamním soudem projednávána meritorně, neboť nebyl soudem místně příslušným. Doplněním podání ze dne 18. 7. 2013

žalobce konkretizoval, že „*mj. požaduje obnovu řízení vedeného pod sp. zn. 44 A 48/2012-187*“ a dále argumentoval k eventuální opožděnosti svého návrhu. Soud proto podání zapsal jako návrh na obnovu řízení. Krajský soud dále zjistil, že v této věci pod č. l. 187 bylo dne 18. 4. 2013 vydáno usnesení, jímž byla věc postoupena Městskému soudu v Praze jako soudu místně příslušnému.

[3] Krajský soud napadeným usnesením žádost žalobce o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení právního zástupce zamítl (výrok I.) a návrh žalobce na obnovu řízení směřující proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 18. 4. 2013, č. j. 44 A 48/2012 - 187, odmítl (výrok II.). Krajský soud měl za to, že se jednalo o zjevně neúspěšný návrh a odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu (č. j. 5 Ans 18/2012 - 16). Soud při hodnocení potenciální úspěšnosti návrhu žalobce vyšel z § 111 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), podle kterého se na návrh účastníka obnovy řízení ukončené pravomocným rozsudkem, jestliže vyšly najevo důkazy nebo skutečnosti, které bez jeho viny nebyly nebo nemohly být v původním řízení uplatněny, popřípadě bylo jinak rozhodnuto o předběžné otázce, jestliže výsledek obnoveného řízení může být pro něj příznivější. Podle § 114 odst. 1 s. ř. s. pak platí, že obnova řízení je přípustná jen proti rozsudku vydanému v řízení o ochraně před zásahem správního orgánu a ve věcech politických stran a politických hnutí.

[4] Krajský soud dále konstatoval, že návrh na obnovu směřující proti usnesení vydanému v rámci řízení vedeného u tamního soudu pod sp. zn. 44 Ca 130/2007 zjevně nemůže být přípustný, neboť návrh nesměruje ani proti rozsudku, ani proti rozhodnutí ve věci samé. Návrh žalobce na obnovu řízení zároveň ani nemůže být na základě doplnění učiněného případně ustanoveným zástupcem upraven tak, aby byl projednatelný, neboť krajský soud v předmětném řízení vůbec meritorně nerozhodoval a návrh na obnovu řízení tudíž nemůže směřovat ani proti jakémukoliv jinému jeho rozhodnutí v předmětné věci.

II. Kasační stížnost

[5] Stěžovatel napadl v záhlaví označené usnesení městského soudu včasnou kasační stížností. Namítal, že citovaným usnesením byla porušena jeho lidská práva, právní tradice, zvyklosti a základní procesní zásady. Tvrdil, že městský soud (správě patrně *krajský*; stěžovatel oba soudy v kasační stížnosti zaměňuje – pozn. NSS) žalobu odmítl zastavením řízení, aniž by mu dal možnost se před vydáním rozhodnutí vyjádřit. Krajský soud podle jeho názoru ignoroval jeho žádost o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce, čímž porušil zákon i práva garantovaná Ústavou a mezinárodními smlouvami. V řízení mu nebyla dána možnost vyjádřit se k podkladům pro vydání konkrétních usnesení či jiných rozhodnutí před jejich vydáním, ačkoliv o to žádal. Současně stěžovatel požádal Nejvyšší správní soud o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti.

[6] Žalovaný se v poskytnuté lhůtě ke kasační stížnosti nevyjádřil.

pokračování

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud nejprve zhodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, a není důvodné kasační stížnost odmítnout pro nepřipustnost. Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.).

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Nejvyšší správní soud na úvod poznamenává, že netrval na zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost ani na povinném zastoupení stěžovatele advokátem v řízení o kasační stížnosti. Za situace, kdy předmětem kasačního přezkumu je rozhodnutí, jímž byla zamítnuta žádost o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce, by trvání jak na podmínce uhrazení soudního poplatku za kasační stížnost, tak i na podmínce povinného zastoupení, znamenalo jen další řetězení téhož problému, vedlo by k popření cíle, jenž účastník podáním žádosti sledoval, a k popření vlastního smyslu řízení o kasační stížnosti, v němž má být zkoumán závěr o tom, zda účastník měl být od soudních poplatků osvobozen či nikoliv (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2007, č. j. 1 Afs 65/2007 - 37, a ze dne 13. 9. 2007, č. j. 9 As 43/2007 - 77). V posuzovaném případě krajský soud napadeným usnesením odmítl návrh na obnovu řízení a zamítl žádost o osvobození od soudních poplatků, tedy jako procesně odůvodněné se jeví na zaplacení soudního poplatku – v souladu s uvedenou judikaturou – netrvat.

[10] Zdejší soud se však zabýval žádostí stěžovatele o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti. Dle § 35 odst. 8 věty první s. ř. s. *„může být navrhovatel, u něhož jsou dány předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv, ustanoven zástupce, jímž může být i advokát.“* V daném případě dle názoru soudu nejsou dány předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, a tím i pro ustanovení zástupce, jelikož se jedná o zjevně neúspěšný návrh. Co se rozumí zjevnou neúspěšností, vymezil Nejvyšší správní soud např. ve svém rozsudku ze dne 19. 12. 2007, č. j. 7 Afs 102/2007 - 72, dostupném na www.nssoud.cz, podle něhož *„[u]vedenému pojmu lze proto podřadit takové návrhy, jejichž neúspěšnost je bez jakýchkoliv pochybností a dokazování zcela jednoznačná, nesporná a okamžitě zjiřitelná. Takovým ‚zjevně neúspěšným návrhem‘ může být např. opožděně podaná žaloba, opožděně podaná kasační stížnost; návrh na prominutí zmeškání zákonné lhůty, kterou nelze prominout; návrh, který je výslovně (bez meritorního posouzení povahy žalobou napadeného úkonu) vyloučen z meritorního přezkoumání, jako je např. kasační stížnost proti usnesení o přerušení řízení.“*

[11] Nejvyšší správní soud v nynější věci dospěl k závěru, že kasační stížnost zjevně nemůže být úspěšná. Soud v souladu s názorem krajského soudu při hodnocení potenciální (ne)úspěšnosti návrhu stěžovatele vycházel ze znění § 111 s. ř. s., podle kterého se na návrh účastníka obnoví řízení ukončené pravomocným rozsudkem, *„jestliže vyšly najevo důkazy nebo skutečnosti, které bez jeho viny nebyly nebo nemohly být v původním řízení uplatněny, popřípadě bylo jinak rozhodnuto o předběžné otázce, jestliže výsledek obnoveného řízení může*

být pro něj příznivější.“ Z § 114 odst. 1 s. ř. s. vyplývá, že „[o]bnova řízení je přípustná jen proti rozsudku vydanému v řízení o ochraně před zásahem správního orgánu a ve věcech politických stran a politických hnutí.“

[12] Jak správně konstatoval krajský soud, z úpravy v soudním řádu správním je zřejmé, že návrh na obnovu řízení jako mimořádný opravný prostředek, který se zakládá na skutkových okolnostech existujících již v době vydání původního meritorního rozhodnutí, jež však nemohly být tehdy bez zavinění navrhovatele v původním řízení uplatněny, je opravným prostředkem, který může směřovat pouze proti meritorním rozhodnutím. Napadnout jím tedy lze pouze rozhodnutí ve věci samé, nikoliv rozhodnutí procesní vydaná v průběhu vlastního řízení nebo rozhodnutí ukončující řízení z procesních důvodů, aniž by o věci samé bylo rozhodováno. To naznačuje i název opravného prostředku – obnova řízení – který naznačuje nové posouzení věci jako celku, nikoliv nové posouzení dílčích otázek typu osvobození od soudních poplatků, místní příslušnosti soudu apod. Z § 114 s. ř. s. navíc plyne, že obnovou řízení lze napadnout pouze rozsudek soudu (nikoliv usnesení), a navíc jen ve dvou vyjmenovaných typech soudního řízení správního (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2010, č. j. 6 Ads 88/2010 - 194).

[13] Za této situace návrh na obnovu, který mj. požaduje obnovu řízení vedeného pod sp. zn. 44 A 48/2012 a obnovu dalších řízení, ve kterých stěžovatel od roku 2007 figuroval jako žalobce, je nejen zjevně neúspěšný, ale navíc i nepřipustný, neboť návrh nesplňuje podmínky řízení o obnově: nesměřuje ani proti rozsudku (formální hledisko), ani proti rozhodnutí ve věci samé (materiální hledisko).

IV. Závěr a náklady řízení

[14] Stěžovatel tedy se svými námitkami neuspěl; jelikož Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro zrušení napadeného usnesení z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[15] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalovanému pak v řízení o kasační stížnosti žádné účelně vynaložené náklady nad rámec běžné činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. října 2013

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu

pokračování

1 As 101/2013 - 25